gemeente Barneveld

LOKAAL BELANG

Initiatiefvoorstel N. van Veen (Lokaal Belang) Raadsvoorstel nr. 25-5
Barneveld, 19 maart 2025

Onderwerp: Initiatiefvoorstel bindend adviesrecht voor helihavens en landingsplaatsen

Samenvatting initiatiefvoorstel

Dit voorstel regelt dat de gemeenteraad voortaan bindend adviesrecht heeft over initiatieven voor een landingsplaats voor vliegtuigen, helikopters en drones die verlopen middels een Bopa-procedure.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. De volgende categorie gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa) toe te voegen aan de Bopa-lijst:

   "8.4 Een landingsplaats voor vliegtuigen, helikopters, ultralighthelikopters/-vliegtuigen, en/of drones (bedoeld voor commerciële doeleinden), niet zijnde traumahelikopters en (kleine) drones voor recreatief gebruik."

   Voor gevallen binnen deze categorie de participatieplicht (art. 16.55 lid 7 Ow) en het adviesrecht (artikel16.15a onder b Ow) van toepassing te laten zijn;

2. De inleiding van de lijst (2e aliniea):

   'Past een initiatief niet in het door de gemeenteraad vastgestelde beleid en/of kaders en komt het voor op onderstaande lijst (onder 1 t/m 9) dan wordt dit aan de gemeenteraad voor advies voorgelegd als in kolom 2 van deze tabel een 'Ja' is aangegeven. Is in kolom 2 een 'Nee' aangegeven, dan wordt het niet aan de gemeenteraad voorgelegd'.

   Aan te vullen met:

   'Indien er geen beleidskader van de gemeenteraad is op basis waarvan een initiatief beoordeeld kan worden, en dit initiatief voorkomt op onderstaande lijst (onder 1 t/m 9) dan geldt er adviesrecht van de gemeenteraad (mits er een Ja in de kolom 'Adviesrecht (artikel 16.15a onder b Ow) staat).'

3. De beleidsnotitie 'Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie' en het 'Besluit aanwijzing gedelegeerde bevoegdheden, alsmede advies- en participatieverplichting Omgevingswet gemeente Barneveld,' zoals vastgesteld door de raad op 9 februari 2022 en gewijzigd vastgesteld op 29 mei 2024 en bijhorende bijlagen, overeenkomstig te wijzigen en dit besluit te publiceren en in werking te laten treden de dag na de bekendmaking hiervan.

1. Inleiding

Dit voorstel gaat niet over de vraag of je voor of tegen een helihaven bent. Het gaat erover of de gemeenteraad het recht heeft om er überhaupt over te besluiten.

Op dit moment kunnen er initiatieven worden ingediend voor landingsplaatsen voor helikopters, vliegtuigen en drones, waarbij de gemeenteraad als hoogste orgaan geen formele, besluitvormende stem heeft. Dit betekent dat inwoners met vragen en zorgen zich tot gemeenteraadsleden wenden, maar de gemeenteraad feitelijk niets kan doen. Dat beperkt de rol als volksvertegenwoordiging. De beslissingen hierover worden nu door het college genomen, zonder een besluit over een bindend advies van de gemeenteraad.

Dat leidt tot een ongewenste situatie. Stel je voor:

Je woont in een rustige wijk en ineens hoor je dat er een landingsplaats voor helikopters bij jou in de buurt komt. Je buren maken zich zorgen over geluidsoverlast en de gevolgen voor de omgeving. Je wilt weten hoe dit plan er gekomen is en waarom dit plan doorgaat en vraagt het aan een gemeenteraadslid.

Wat verwacht je als antwoord?

1. *"Ja, daar hebben wij als gemeenteraad over besloten, we hebben alle argumenten gewogen en een beslissing genomen."*
2. *"Nee, daar hebben wij niets over te zeggen. Dat besluit het college, niet de gemeenteraad."*

Op dit moment is antwoord 2 de realiteit. De gemeenteraad heeft geen bindende stem bij het besluit om een landingsplaats toe te staan. Dit betekent dat volksvertegenwoordigers geen invloed hebben op ruimtelijke initiatieven met mogelijk grote gevolgen voor inwoners.

Lokaal Belang vindt dat de huidige situatie niet past bij de rol van de gemeenteraad als hoogste bestuursorgaan van de gemeente. Het gaat hierbij niet om een oordeel over de inhoud van initiatieven, maar om het recht van de gemeenteraad om überhaupt een afgewogen besluit te kunnen nemen over ruimtelijke ontwikkelingen met grote impact.

Dit voorstel regelt dat de gemeenteraad voortaan een bindend adviesrecht krijgt voordat het college een besluit neemt over een aanvraag voor een landingsplaats voor vliegtuigen, helikopters en drones. De gemeenteraad is in dit proces aan zet voordat het college een besluit neemt. Dat betekent dat een aanvraag pas in behandeling kan worden genomen nadat de gemeenteraad een bindend advies heeft uitgebracht.

Het voorstel sluit mede aan bij de motie vreemd aan de agenda van 14 maart 2024, waarin de gemeenteraad het college opriep zich maximaal in te spannen om de komst van een helihaven te voorkomen of de gevolgen ervan zoveel mogelijk te beperken. Dit benadrukt de behoefte aan meer zeggenschap over dergelijke besluiten.

Wat stellen wij voor

Wij stellen voor om een extra categorie, categorie 8.4, toe te voegen aan de Bopa-lijst, die toeziet op het realiseren van een landingsplaats voor vliegtuigen, helikopters, ultralighthelikopters/-vliegtuigen, en/of drones (bedoeld voor commerciële doeleinden), niet zijnde traumahelikopters en (kleine) drones voor recreatief gebruik.

Voor initiatieven binnen deze categorie wordt het bindend adviesrecht (artikel 16.15a onder b Omgevingswet) en de participatieplicht (artikel 16.55 lid 7 Omgevingswet) van toepassing verklaard.

Dat ziet er als volgt uit:

Gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit	Adviesrecht (art. 16.15 onder b OW)	Participatieplicht (artikel16.55 lid 7 Ow)
8.4 Een landingsplaats voor vliegtuigen, helikopters, ultralighthelikopters/-vliegtuigen, en/of drones (bedoeld voor commerciële doeleinden), niet zijnde traumahelikopters en (kleine) drones voor recreatief gebruik.	Ja	Ja

Tot slot stellen wij voor om de toelichting op de Bopa-lijst aan te vullen. Momenteel is het zo dat initiatieven die op de lijst worden genoemd maar passen binnen beleid, niet aan de raad worden voorgelegd. Initiatieven die niet in het beleid passen wel (mits zij zijn aangewezen voor adviesrecht). De toelichting voorziet niet in gevallen waarvoor geen eenduidig beleid door de raad is vastgesteld. Om die reden stellen wij voor om de volgende aanvulling te doen:

Indien er geen beleidskader van de gemeenteraad is op basis waarvan een initiatief beoordeeld kan worden, en dit initiatief voorkomt op onderstaande lijst (onder 1 t/m 9) dan geldt er adviesrecht van de gemeenteraad (mits er een Ja in de kolom 'Adviesrecht (artikel 16.15a onder b Ow) staat).'

2. Beoogd effect

Door deze wijziging krijgt de gemeenteraad een formele stem in het besluitvormingsproces over Bopa-aanvragen met betrekking tot landingsplaatsen/luchthavens en wordt voorkomen dat dergelijke ingrijpende ruimtelijke initiatieven zonder directe democratische betrokkenheid van de gemeenteraad worden goedgekeurd. Dit zorgt voor een transparanter en evenwichtiger besluitvormingsproces waarin de belangen van inwoners beter worden meegewogen.

3. Argumenten

1.1 Sterkere positie van de gemeenteraad als hoogste bestuursorgaan:
De gemeenteraad krijgt een versterkte rol als vertegenwoordiger van de samenleving en meer invloed op ruimtelijke initiatieven met grote impact.

1.2 Heldere en transparante besluitvorming:
Doordat de gemeenteraad een bindend adviesrecht krijgt, is vooraf duidelijk welke rol zij speelt bij initiatieven met grote impact.

2.1 Betere vertegenwoordiging van inwoners:
De gemeenteraad kan in een vroeg stadium inspelen op zorgen en wensen van inwoners en ondernemers, waardoor hun belangen beter worden meegenomen in de besluitvorming.

2.2 Duidelijkheid over bestuurlijke verantwoordelijkheden:
Inwoners en ondernemers weten vooraf dat de gemeenteraad een formele stem heeft in deze besluiten, wat zorgt voor meer transparantie.

4. Kanttekeningen

Het adviesrecht van de raad over een Bopa-initiatief vergt een besluit van de raad dat binnen de geldende termijnen genomen zal moeten worden. Hiervoor zijn afspraken gemaakt, waaronder de mogelijkheid om extra vergaderingen te beleggen. Gelet op het type gevallen (landingsplaatsen voor heli's e.d.) zal het aantal extra besluiten dat de raad moet nemen over Bopa's echter beperkt zijn.

5. Financiën

N.v.t.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Dit voorstel zelf is juridisch-technisch van aard. Participatie is daarom niet van toepassing. Participatie speelt uiteraard wel indien er later een concreet initiatief voorligt.

b) Communicatie

Na vaststelling door de raad wordt het besluit volgens de Bekendmakingswet gepubliceerd in het elektronisch Gemeenteblad. De inwerkingtredingsdatum is de dag na de dag van bekendmaking.

7. Vervolgstap

Het besluit zal bekend worden gemaakt en zal de dag na de dag van bekendmaking in werking treden.
Zodra het besluit in werking is getreden, en er komt een aanvraag omgevingsvergunning die strijdig is met het beleid, of indien er geen duidelijk beleid is, dan heeft de raad adviesrecht bij de toegevoegde categorie.

8. Bijlagen

- Concept-raadsbesluit 25-5.
- Memo initiatiefvoorstel 'Niet vóór of tégen, maar wel kunnen beslissen'- Lokaal Belang.
- Beleidsnotitie Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie (laatst gewijzigd 29-05-2024).

Lokaal Belang
Nadeche van Veen